

Hanna Więckowska

Grajewo, woj. łomżyńskie. Stanowisko 1 "Cudro"

Informator Archeologiczny : badania 10, 17-18

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

lessu, nakrywającego kilkumetrową warstwą cały obszar stanowiska, począwszy od zalegających na głębokości ok. 5 metrów mułków, kończąc na iluwium gleby rozwiniętej na jego stropie. Część tego iluwium wraz z nawarstwieniami zalegającymi powyżej została zdenudowana, co prawdopodobnie przyczyniło się do powstania koluwium lessowego, typowego dla górnych partii profili pozostałych omawianych tu wykopów.

Wykop IV/76. Założony kilkadziesiąt metrów na północny-wschód od wykopu I/75, w najniższej partii stanowiska opadającej w kierunku parowu, oddzielającego kompleks stanowisk 5 i 6, od stanowiska 7 w Brzozkwini. Wykop o pow. 12 m² dostarczył kilkuset wyrobów krzemiennych nawiązujących typologicznie i technicznie do materiałów z pozostałych wykopów.

Wykop V/76. Założony w środkowej partii stanowiska w odległości kilku metrów na wschód od wykopu I/75. Wykop w kształcie litery "L" o powierzchni 76 m² pozwolił na prześledzenie przebiegu kopalnego klina mrozowego w rzucie poziomym. Materiały archeologiczne w liczbie około 2000 egzemplarzy zalegały zarówno w warstwie ornej, koluwium lessowym, humusie gleby prawdopodobnie atlantyckiej, podglebiu oraz w wypełniku kopalnego klina mrozowego. Zabytki z warstwy ornej i koluwium lessowego można datować na młodszą epokę kamienia /wyroby krzemienne/ oraz epokę brązu /nieliczne fragmenty ceramiki/. Wystąpiły tu także krzemienie paleolityczne, na wtórnym złożu. Poniżej koluwium zalegały wyroby wyłącznie paleolityczne o charakterze pracownianym /rdzenie, obłupnie, wióry i obłupki oraz bardzo nieliczne narzędzia/, nawiązujące do kompleksu magdałeńskiego.

GRAJEWO
woj. łomżyńskie
Stanowisko I "Cudro"

Polska Akademia Nauk Instytut
Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Kamienia

Badania prowadziła doc. dr hab. Hanna Więckowska.
Finansował IHKM. Drugi sezon badań. Stanowisko
piaskowo-torfowe z okresów: późnego paleolitu, me-
zolit, neolitu i późniejszych.

Stanowisko usytuowane jest na półwyspowa wysuniętej części wysoczyzny, przytykającej na znacznej długości do zatorfionego jeziora /starorzecza rzeki Elk?/, otoczonego podmokłą łąką.

Położono nacisk na badania strefy brzeżnej torfowiska, celem uzyskania danych dla rozwarstwienia pionowego materiałów, występujących na wzniesieniu w zmieszaniu, spowodowanym uprawą pól.

Eksplorację poprzedzono wierceńiami geologicznymi. Pobrano rdzenie utworów o nienaruszonej strukturze do szczegółowych badań geologiczno-

torfoznawczych i wykorzystano dane z wierceń do odpowiedniej lokalizacji wykopów.

Przekopano 52 m², zakładając 2 rowy sondażowe: nr VIII /dalszy ciąg numeracji z r.1973/ o rozmiarach 18 x 2 m, usytuowany poprzecznie do krawędzi wzniesienia oraz przytykający doń rów IX, o rozmiarach 8 x 2 m, u podnóża półwyspu /na łące/. Uzyskano łącznie ok. 3500 okazów krzemienych, w tym ok. 150 rdzeni i narzędzi, ok. 370 na ogół bardzo małych fragmentów ceramiki, w tym reprezentujących kulturę niemieńską, nieco kamieni i wiele drobnych ułamków kości; najliczniejsze materiały pochodzą z wysoko położonej części stanowiska. Wśród narzędzi przeważają drapacze, skrobacze, rylce, odłupki i wióry łuskane; są także formy charakterystyczne: liściaki, zbrojniki /trójkąty, trapezy/, fragmenty grocików neolitycznych.

Zabytki zalegały na wzniesieniu w glebie ornej i piasku pod nią, u podnóża /na łące/ w próchnicy łąkowej, torfie i piasku podścielającym torf. W rowie VIII uzyskano pełny profil utworów na kontakcie wysoczyzna-torfowisko. Nie stwierdzono występowania warstwy kulturowej.

W rowie IX, w torfie, odsłonięto część kładki drewnianej, z której pobrano próbkę dla oznaczenia radiowęglowego.

Materiały złożono w IHKM.

Badania będą kontynuowane.

IŁŻA
woj. radomskie

patrz
wczesne średniowiecze

JASTRZĘBIA GÓRA, gm. Władysławowo Uniwersytet Łódzki
woj. gdańskie Katedra Archeologii
Stanowisko 4

Badania prowadziła mgr Lucyna Domańska. Finansował UŁ. Drugi sezon badań. Obozowisko kultury chojnicko-pieńkowskiej.

Kontynuowano badania północno-wschodniej części obozowiska. Odsłonięto 81 m². Odkryto ślady obiektu mieszkalnego, o wymiarach 3,8 x 1,6 m. Obiekt miał kształt owalny, z dwoma rowkami stanowiącymi najprawdopodobniej fundament korytarzowego wejścia. Podłoga obiektu była częściowo zagłębiona w ziemię.